

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 453/2013-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť B. Z., zastúpenej advokátkou JUDr. Alexandrou Korbel'ovou, Advokátska kancelária, Osuského 6, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 205/2007 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 205/2007 p o r u š i l základné právo B. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 205/2007 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. B. Z. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. B. Z. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov), ktorú je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. Alexandry Korbeľovej, Advokátska kancelária, Osuského 6, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 453/2013-14 z 26. septembra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť B. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 205/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla:

„Dňa 11. 09. 2007 bola Okresnému súdu Bratislava II doručená žaloba o vydanie časti dedičstva... Predmetné konanie je Okresným súdom Bratislava II vedené pod spisovou značkou 8 C 205/2007.

Od doručenia žaloby uplynulo už temer 6 rokov bez toho, aby bolo vo veci meritórne rozhodnuté...

Tak ako v žalobe, tak aj na každom pojednávaní, z ktorých prvé sa konalo až 25. 01. 2010, sťažovateľka spochybňovala platnosť závetu predloženého odporcami. Na pojednávaní konanom dňa 28. 04. 2010 súd rozhodol o nariadení znaleckého dokazovania. O ustanovení znalca však súd rozhodol až uznesením zo dňa 21. 01. 2011, t. j. deväť mesiacov po konaní pojednávania, na ktorom o nariadení znaleckého dokazovania bolo rozhodnuté.

Znalecký posudok bol právnej zástupkyňi sťažovateľky doručený na vyjadrenie s neprimerane dlhým časovým odstupom od jeho doručenia súdu dňa 15. 05. 2013 a termín pojednávania bol vytýčený na deň 10. 06. 2013. Nakoľko právna zástupkyňa odporcov navrhla výsluch novej svedkyne, pojednávanie bolo odročené na 21. 10. 2013...

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka dospela k presvedčeniu, že súd neprimerane dlho vo veci koná, a to tým, že v neprimerane dlhej lehote od vyhlásenia, rozhodnutia o nariadení znaleckého dokazovania vydal vlastné uznesenie o ustanovení znalca, bez uvedenia dôvodov nekomunikoval s ustanoveným znalcom a v neprimerane dlhej lehote doručil znalecký posudok účastníkom konania. V dôsledku ekonomického vývoja nielen na Slovensku a pretrvávajúcej kríze sa podstatne zhoršuje postavenie sťažovateľky v konaní. Sťažovateľka je dlhodobo a temer nepretržite v strese a neistote, ktorú vyvoláva neúmerne dlhá doba riešenia sporu a obavy z nenapraviteľného poškodenia jej dedičských nárokov. Evidentné prietahy v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 8C/205/2007 spôsobujú sťažovateľke nemajetkovú ujmu, akou je hlboká neistota z frustrácie z pretrvávajúceho neriešenia jej súdneho sporu...

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je nepochybné, že práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote v konaní porušené boli, nakoľko od podania návrhu do dnešného dňa Okresný súd Bratislava II nebol schopný vo veci meritórne rozhodnúť.“

Sťažovateľka navrhla o sťažnosti rozhodnúť týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky B. Z. ... zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/205/2007, porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava II sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/205/2007 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľke B. Z. ... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000 €, ktoré je povinný sťažovateľovi vyplatiť Okresný súd Bratislava II do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 331,13 €... a to na účet právnej zástupkyne sťažovateľky... a to do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

Na výzvu ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 2132/13 doručeným ústavnému súdu 22. novembra 2013.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla:

„Po oboznámení sa s obsahom predmetnej sťažnosti a súdneho spisu musím konštatovať, že v predmetnom konaní vznikli prietahy, a to v období od podania návrhu (11. 09. 2007) do vytýčenia prvého pojednávania vo veci (21. 10. 2009). Následne súd vo veci konal, dňa 28. 04. 2010 odročil pojednávanie za účelom nariadenia znaleckého dokazovania, i keď uznesenie o nariadení dokazovania súd vydal až dňa 21. 01. 2011.

K prietahom v konaní došlo aj z dôvodov na strane súdneho znalca, nakoľko vyhotovenie znaleckého posudku prebiehalo od 27. 09. 2011 do 15. 03. 2013.

V súčasnosti súd vo veci plynulo koná, pojednávanie dňa 21.10.2013 bolo odročené na termín 04. decembra 2013, kde je predpoklad vyhlásenia rozsudku.

Z hľadiska povahy konania mám za to, že ide o štandardnú, nie však jednoduchú vec, patriacu do bežnej rozhodovacej agendy.

Prietahy boli čiastočne spôsobené množstvom agendy vybavovanej zákonným sudcom.

Uvádzam, že súhlasím s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Vzhľadom na skutočnosť, že vo veci je stanovený termín pojednávania na deň 04. 12. 2013, bude spis ústavnému súdu zaslaný po tomto termíne pojednávania, príp. keďže je vo veci predpoklad vyhlásenia rozsudku, po vypracovaní rozhodnutia vo veci samej.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 205/2007:

Dňa 11. septembra 2007 sťažovateľka podala na okresnom súde žalobu.

Dňa 3. júla 2008 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh.

Dňa 21. júla 2008 sťažovateľka doručila návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Dňa 14. októbra 2009 odporkyňa v 1. rade ospravedlnila neúčasť na pojednávaní nariadenom na 21. október 2009 zo zdravotných dôvodov.

Dňa 16. októbra 2009 právna zástupkyňa sťažovateľky ospravedlnila neúčasť na pojednávaní nariadenom na 21. október 2009 z dôvodu práceneschopnosti.

Dňa 19. októbra 2009 ospravedlnila neúčasť na pojednávaní aj odporkyňa v 2. rade.

Dňa 21. októbra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci neboli prítomní. Bolo odročené na 23. november 2009.

Dňa 6. novembra 2009 právna zástupkyňa sťažovateľky ospravedlnila neúčasť na pojednávaní nariadenom na 23. november 2009 z dôvodu zahraničného pobytu, na ktorom mala byť do 27. novembra 2009.

Dňa 19. novembra 2009 ospravedlnila neúčasť aj odporkyňa v 1. rade z dôvodu rekonvalescencie po chirurgickom zákroku.

Dňa 23. novembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci neboli prítomní. Bolo odročené na 25. január 2010.

Dňa 23. novembra 2009 okresný súd požiadal Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava III (ďalej len „OR PZ“) o doručenie zásielky pre odporkyňu v 3. rade.

Dňa 11. decembra 2009 OR PZ oznámilo, že zásielku doručilo.

Dňa 25. januára 2010 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci okrem odporkyne v 2. rade boli prítomní. Súd uznesením pripustil zmenu petitu žaloby. Pojednávanie bolo odročené na 15. marec 2010.

Dňa 15. marca 2010 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci okrem sťažovateľky, ktorej právna zástupkyňa bola prítomná, a odporkyne v 3. rade boli prítomní. Pojednávanie bolo odročené na 24. marec 2010.

Dňa 24. marca 2010 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci okrem sťažovateľky, ktorej právna zástupkyňa bola prítomná, a odporkyne v 3. rade boli prítomní. Pojednávanie bolo odročené na 19. apríl 2010.

Dňa 1. apríla 2010 právna zástupkyňa sťažovateľky navrhla ďalšie dokazovanie – vypočutie svedkyne Evy Štukovej.

Dňa 19. apríla 2010 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci boli prítomní. Bolo odročené na 28. apríl 2010.

Dňa 19. marca 2010 podala sťažovateľka „*oznámenie a návrh na dokazovanie*“.

Dňa 28. apríla 2010 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka nebola prítomná. Prítomná bola jej právna zástupkyňa a za odporcov len odporkyňa v 2. rade. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že bude nariadené znalecké dokazovanie z odboru písomoznalectva.

Dňa 21. januára 2011 okresný súd uznesením č. k. 8 C 205/2007-150 priznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov. Súčasne uznesením č. k. 8 C 205/2007-156 ustanovil Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline (ďalej len „ústav“), aby odborne posúdil, či podpisy poručiteľ – R. Š. na závetoch sú pravé (lehota 60 dní; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17. februára 2011).

Dňa 21. januára 2011 okresný súd vyzval JUDr. Dankovú – právnu zástupkyňu žalovaných, aby predložila v lehote 7 dní originály závetov spísaných poručiteľom R. Š.

Dňa 25. februára 2011 JUDr. Danková oznámila, že originály závetov by sa mali nachádzať v dedičskom spise.

Dňa 10. mája 2011 ústav oznámil podmienky, za ktorých môže pristúpiť k vypracovaniu posudku.

Dňa 24. mája 2011 okresný súd požiadal ústav o oznámenie čísla účtu.

Dňa 24. mája 2011 okresný súd vyzval sťažovateľku, aby doručila väčší počet originálov písomností poručiteľa na porovnanie.

Dňa 8. júna 2011 doručila sťažovateľka niekoľko originálov dokumentov.

Dňa 21. júla 2011 okresný súd urgoval ústav o oznámenie čísla účtu.

Dňa 10. augusta 2011 ústav oznámil číslo účtu.

Dňa 20. septembra 2011 sudca dal pokyn uhradiť ústavu 500 € zo štátnych prostriedkov.

Dňa 3. októbra 2011 bol spis doručený ústavu (spolu s dedičským spisom sp. zn. 38 D 357/2007).

Dňa 6. decembra 2011 ústav oznámil, že mu neboli doručené originály závetov. V dedičskom spise sa nachádzajú len fotokópie. Z písomností, ktoré boli predložené, vyplýva, že *„porovnávacie podpisy už pri bežnom optickom porovnaní so spornými podpismi obsiahnutými na závetoch, vykazujú výrazné rozdiely“*.

Dňa 8. februára 2012 okresný súd odporučil ústavu postupovať podľa § 127 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a obrátiť sa so žiadosťou o písomnosti priamo na účastníkov konania.

Dňa 13. apríla 2012 ústav zaslal okresnému súdu na vedomie prípis adresovaný právnej zástupkyňi sťažovateľky týkajúci sa originálov.

Dňa 18. apríla 2012 právna zástupkyňa sťažovateľky požiadala okresný súd, aby si originály závetov žiadal od notára JUDr. Vlhu.

Dňa 25. apríla 2012 okresný súd vyzval notára JUDr. Vlhu, aby zaslal originály závetov. Žalované vyzval na predloženie originálnych listín.

Dňa 3. mája 2012 JUDr. Vlha oznámil, že nedisponuje originálmi závetov a všetky dokumenty sa nachádzajú v spise na Okresnom súde Bratislava II.

Dňa 15. mája 2012 na žiadosť okresného súdu (zo 14. júla 2012) doručil Okresný súd Bratislava II zo spisu sp. zn. 38 D 357/07 originál závetu.

Dňa 30. júla 2012 bol originál závetu zaslaný ústavu.

Dňa 22. októbra 2012 okresný súd urgovaľ ústav o vypracovanie posudku.

Dňa 12. novembra 2012 ústav požiadal o zaslanie aj druhého originálu závetu.

Dňa 5. februára 2013 právna zástupkyňa sťažovateľky oznámila zmenu adresy a urgovala vypracovanie posudku.

Dňa 18. februára 2013 ústav vrátil spisy okresnému súdu s tým, že 1 originál a 1 fotokópiu závetu si ponechal na expertízu.

Dňa 26. februára 2013 okresný súd oznámil ústavu, že originál existuje len z jedného závetu.

Dňa 12. marca 2013 bol doručený znalecký posudok.

Dňa 7. mája 2013 sudca zaslal posudok právnym zástupkyňiam sťažovateľky i žalovaných, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadrili.

Dňa 30. mája 2013 právna zástupkyňa odporkýň požiadala, aby na pojednávaní boli vypočutí znalci, ktorí vypracovali znalecký posudok.

Dňa 10. júna 2013 sa uskutočnilo pojednávanie. Účastníci okrem odporkýň v 2. a 3. rade boli prítomní. Súd pripustil zmenu petitu žaloby. Bolo odročené na 21. október 2013 s tým, že budú predvolané svedkyne pri spisovaní závetu.

Dňa 12. júla 2013 okresný súd predvolal na pojednávanie aj ústav.

Dňa 25. júla 2013 ústav oznámil, že hlavná riešiteľka Mgr. B., nie je ich zamestnankyňou, preto jej účasť nemôže zabezpečiť.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 205/2007 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Pokiaľ ide o právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov súdom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), je pod konaním, v ktorom sa takáto vec prerokováva, potrebné rozumieť nielen konanie prvostupňového súdu, ale aj konanie odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej konanie v správnom súdnictve, ako aj konanie o výkon rozhodnutia. Tento právny názor ústavného súdu vychádza z toho, že ani ústava a ani procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych a trestných veciach nevynímajú z ich povinnosti konať bez zbytočných prietahov žiadnu vec, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana (I. ÚS 70/98).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že vec je skutkovo zložitá. Pre objasnenie tvrdení účastníkov bolo potrebné pristúpiť k znaleckému dokazovaniu znalcom z odboru písmostaectva. Táto skutočnosť mala značný vplyv na priebeh namietaného konania a jeho doterajšiu dĺžku. Z právneho hľadiska vec nemožno považovať za zložitú.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že z ôsmich nariadených pojednávani sa sťažovateľka osobne zúčastnila troch. Na dvoch pojednávaniach nebola prítomná sťažovateľka ani jej právna zástupkyňa. Pojednávania museli byť z titulu neprítomnosti účastníkov odročované.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a v tejto súvislosti konštatuje, že okresný súd prvý úkon – výzvu na zapltenie súdneho poplatku za návrh – zaslal sťažovateľke 10 mesiacov od podania žaloby. V rokoch 2009 až 2010 okresný súd konal plynulo, v pomerne rýchlym slede nariad'oval pojednávania. Neefektívne si však počínal okresný súd počas rokov 2011 až 2013. Okresný súd v tomto období síce konal, ale jeho úkony nevedli k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, že *„k prietahom v konaní došlo aj z dôvodov na strane súdneho znalca, nakoľko vyhotovenie znaleckého posudku*

prebiehalo od 27. 09. 2011 do 15. 03. 2013 ústavný súd nemôže akceptovať, pretože v tomto období okresný súd ani raz nepristúpil k využitiu procesných prostriedkov podľa procesného kódexu, uložením poriadkovej pokuty“.

K tvrdeniu okresného súdu, že „*prieťahy boli čiastočne spôsobené množstvom agendy vybavovanej zákonným sudcom*“, ústavný súd uvádza, že už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí, a teda vykonanie spravodlivosti, bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k prieťahom, ktoré boli čiastočne spôsobené zložitou vecou, čiastočne aj správaním účastníkov konania, ale najmä v dôsledku postupu okresného súdu, preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke, keďže namietané konanie do 3. februára 2014 nie je skončené, ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 €, čo odôvodnila tým, že *„je dlhodobo a temer nepretržite v strese a neistote, ktorú vyvoláva neúmerne dlhá doba riešenia sporu a obavy z nenapraviteľného poškodenia jej dedičských nárokov“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, ako aj vzhľadom na všetky okolnosti zisteného porušenia jej práv považuje za primerané v sume 1 000 €.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o žiadosti sťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej sťažnosti). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 € v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 275,94 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2014